

© Noor 92 Publications 2016

Det forbudte treet i lys av Koranen og koranfortolkning

www.noor92publications.no

Det må ikke kopieres fra dette manuset i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengselsstraff.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ

Det forbudte treet i lys av Koranen og koranfortolkning

Introduksjon

Denne studien er viktig av flere grunner, slik som at den handler om det første møtet mellom Satan og mennesket. I denne historien finnes det mange verdifulle lekser å lære, og når man får dem forklart, vil ikke leserne bare lære historien, men også få en dypere innsikt i historien i lys av fortolkingene. Studien vil fokusere på hvordan Satan lurte profeten Adam ﷺ og Eva ءا على på grunn av sjalusi og hat, men til syvende og sist var det han som tapte og ikke dem.

Hovedmålet med studien er å undersøke og presentere historien fra et koransk synspunkt og klargjøre den gjennom koranfortolkninger, og samtidig gi leserne en grundigere forståelse av noen begreper som er nevnt i Koranen vedrørende denne historien.

Tillatelsen til å leve i paradiset

Koranen opplyser om denne tillatelsen: «Og Vi sa: 'Å, Adam, bo du og hustruen din i paradiset og spis hva dere enn foretrekker og fra hvor enn dere måtte ønske.'»^I

Profeten Adam ﷺ ble skapt svært unikt, faktisk har intet annet menneske blitt skapt på denne måten – uten mor eller far.

Etter at han ble skapt, blåste Gud en sjel inn i kroppen hans. Han var av profetene og sendebudene, for Gud talte direkte til ham.^{II}

Det ble befalt englene å knele med ansiktet ned i respekt for ham etter at Gud hadde blåst en sjel fra Sin ånd i ham.^{III} Profeten Adam ﷺ lærte navn på alle ting av Gud, og etter det ble alle befalt å knele med ansiktet ned for ham. Englene adlød Herren, men Satan nektet å gjøre det.^{IV} Det var da han ble forvist fra Herrens nærhet på grunn av sin ondskap.

Profeten Adam ﷺ ble gitt en kone, Eva ءا على. Gud befalte dem begge å leve i paradiset hager og nyte et behagelig liv der. De fikk spise når og hvor de ville.

1. Ordet *as-sakan* har blitt brukt av Herren i dette verset vedrørende tillatelse til å bo i paradiset. Ordet refererer til alt det man kan oppnå ro fra.^V

Det hersker ikke tvil om at Satan ble utvist fra paradiset etter at han valgte å vise hovmod ved å ikke knele med ansiktet ned for profeten Adam ﷺ. Satan lurte dem begge etter at han var blitt forbannet av Gud, for han ble befalt å knele med ansiktet ned i respekt etter at sjelen hadde blitt blåst inn i profeten Adam ﷺ.^{VI}

Al-Qortobī argumenterte for at befalingen fra Gud var et forvarsel, for *as-soknā* refererer ikke til eiendom eller besittelse, derfor var dette oppholdet i paradiset knyttet til en spesifikk periode, og det var ment å ta slutt.^{VII}

^I Koranen 2:35.

^{II} Ismā'īl ibn 'Omar ibn Kathīr, *Tafsīr al-Qor'ān al-'azīm*, 2. utg. (Riyadh: Dār ṭaybah lin-nashr wat-tauzī', 1999), 1:233.

^{III} Koranen 15:29.

^{IV} Koranen 2:31, 34.

^V Moḥammad ibn Aḥmad al-Qortobī, *Al-Jāmi' li aḥkām al-Qor'ān*, 2. utg. (Kairo: Dār al-kotob al-miṣriyyah, 1964), 1:298.

^{VI} Moḥammad ibn Jarīr at-Ṭabarī, *Jāmi' al-bayān fī ta'wīl al-Qor'ān* (Beirut: Mo'assasah ar-risālah, 2000), 1:512.

^{VII} Al-Qortobī, *Al-Jāmi' li aḥkām al-Qor'ān*, 1:299.

2. Navnet til profeten Adams ﷺ hustru, Eva ة, er ikke nevnt i Koranen, men er å finne i de profetiske tradisjonene.^I Det er viktig å nevne at substantivet *zawj* brukes for både både hankjønn og hunkjønn på arabisk. De profetiske tradisjonene bekrefter at dette var en hunkjønn, da hennes navn har blitt nevnt i dem.
3. *Al-jannah* er en del av et land der det er trær med mye frukt og elver, det beste sted hvor en person kan bo. Majoriteten blant de muslimske skriftlærde er enige om at det var det evige paradiset de bodde i.^{II}
4. De fikk uendelige mengder med mat og fikk tillatelse til å spise fra alt.

Restriksjonen

Verset fortsetter og leder til studiens emne: «Men gå ikke engang nær dette treet, ellers så vil dere bli av overtrederne.»^{III}

Den første delen ga dem tillatelse til alt, men denne delen av verset setter en grense som ikke må krysses – å gå nær treet.

1. «Gå ikke nær treet for å spise fra det», for det var tillatt å nyte og å dra nytte av alt som var i paradiset. Befalingen om å ikke gå nær det, gir forståelsen av følgene av glemsomhetsfeilen og å bli tatt ut fra paradiset, og at de ikke skulle bo der for alltid. Hvis en person skal bo et sted for alltid, gir det ingen mening å legge restriksjoner for å holde ham der.^{IV} Det store beviset på dette er at Gud sa at Han skulle sette en forvalter på jorden.^V
Å ikke engang gå nær treet viser til hvor ettertrykkelig restriksjonen vedrørende spisingen var.^{VI}
2. De skriftlærde har diskutert hva slags tre dette var. De har beskrevet det forskjellig, noen av de skriftlærde sa at det var korn eller hvete, mens andre mente at det var et druetre eller fikentre.^{VII} Bibelen ser på det som kunnskapens tre om godt og ondt.^{VIII}
Det er verdt å legge merke til at Gud ikke har nevnt treet ved dets navn eller dets sort og heller ikke har dette blitt nevnt i *ḥadīth*.^{IX}
3. *Zālimīn* (overtrederne) vil si de som gjør sin egen sjel urett.^X

Profeten Adam ﷺ gikk nær treet

Når Gud hadde gitt ham en så ettertrykkelig befaling om å ikke engang å gå nær treet, hvordan kunne han da spise fra det, for det er jo til og med å gå et steg lenger enn å bare gå nær.

Al-Qorṭobī har valgt det standpunktet at han glemte seg og spiste fra treet. Det sies også at målet med befalingen var alle trærne i paradiset og ikke bare et spesifikt tre, og profeten Adam ﷺ spiste fra ett av trærne,^{XI} og det var slik han skled på grunn av Satans bedrageri.

^I Moḥammad aṭ-Ṭāhir ibn Moḥammad at-Tōnisī, *At-Taḥrīr wat-tanwīr* (Tunis: Ad-Dār at-Tōnisiyyah lin-nashr, 1984), 1:429.

^{II} At-Tōnisī, *At-Taḥrīr wat-tanwīr*, 1:430.

^{III} Koranen 2:35.

^{IV} Al-Qorṭobī, *Al-Jāmi' li aḥkām al-Qor'ān*, 1:304.

^V Koranen 2:30.

^{VI} Moḥammad Sayyid Ṭanṭāwī, *At-tafsīr al-wasīṭ lil-Qor'ān al-karīm* (Kairo: Dār nahḍah Miṣr liṭ-ṭibā'ah wan-nashr wat-tauzī', 1997), 1:100.

^{VII} Aṭ-Ṭabarī, *Jāmi' al-bayān fī ta'wīl al-Qor'ān*, 1:517–520.

^{VIII} 1 Mos 2,17.

^{IX} Aṭ-Ṭabarī, *Jāmi' al-bayān fī ta'wīl al-Qor'ān*, 1:521.

^X Ṭanṭāwī, *At-tafsīr al-wasīṭ lil-Qor'ān al-karīm*, 1:100.

^{XI} Al-Qorṭobī, *Al-Jāmi' li aḥkām al-Qor'ān*, 1:307.

Hvordan bedro Satan dem? Han gjorde det gjennom *waswasah*.^I Han listet seg inn i paradiset paradiset i form av en slange for å gjøre det, eller så gjorde han det fra utsiden. *Waswasah* er en hemmelig eller skjult lyd, og den anses som en vurdering som finner sted i et hjerte. *Waswās* er faktisk et av navnene til Satan –^{II} han som frister med djevelske fristelser.

Etter at de ble gitt paradiset som et sted å leve, ble Satan veldig sjalu. Satan anstrengte seg for å bedra dem, slik at de skulle miste det Gud hadde gitt dem. Han begynte å lyve til dem om at Gud bare hadde nektet dem å spise fra treet for at de ikke skulle bli engler eller evige (udødelige). Men han løy ikke bare, han sverget til og med ved Guds navn at han (Satan) var av deres velgjørere.^{III}

Framgangsmåten Satan benyttet seg av, var å tale i hemmelighet, sånn at han kunne forville dem og få dem til å tro at han var deres velgjører.^{IV} Han vant deres tillit ved å tale hemmelig og mildt og ved å sverge ved Gud, for de var begge rene, og kunne ikke tro at noen ville lyve i Guds navn.

Satan er menneskenes soleklare fiende

Satan lurte dem gjennom *ghorōr*: noe som viser seg å være til nytte, men i virkeligheten ikke er det.^V

Da Satan hadde fullført sin onde plan og både profeten Adam ﷺ og Eva spiste fra paradiset frukt, ble de nakne. De kunne nå se hverandres private deler. For å dekke seg til tok de noen blader fra paradiset trær. Herren spurte dem om forbudet mot treet, og de ble opplyst om at Satan var deres soleklare fiende.^{VI}

1. Da de ble nakne, ble profeten Adam ﷺ bekymret og begynte å løpe hit og dit i paradiset. Plutselig satt håret hans fast i et tre, så han spurte treet om å la ham gå, men det lot ham ikke. Det var da Herren spurte ham: «Løper du fra meg, å, Adam?» Han svarte: «Nei, men jeg skammer meg!»^{VII}
2. Dette var første gangen Satan bedro et menneske.^{VIII}
3. Da Herren spurte profeten Adam ﷺ om hvorfor han spiste fra treet, sa han at Eva ﷺ ba ham gjøre det. Herren sa da at hennes straff skulle være at hun skulle bære barn med smerte og også føde dem med smerte. Eva ﷺ begynte å gråte. Gud sa: «Under fødselen skal du og ditt barn gråte!»^{IX}
4. Det er ikke bare her Gud opplyser menneskene om at Satan er deres soleklare fiende. Han gjør det mange steder i Koranen, men det som gjør denne advarselen spesiell, er at det var den første advarselen.

Angeren

De forstod begge med det samme at uten Herrens nåde ville de være av taperne. De erkjente sin feil – de gjorde urett mot seg selv ved å la Satan lure dem – og ba om tilgivelse og nåde.

1. Grunnbetydningen til ordet *maghfīrah* er «å skjule» eller «å løse en sak».^X

^I Koranen 7:20.

^{II} Al-Qorṭobī, *Al-Jāmi' li aḥkām al-Qor'ān*, 7:177–178.

^{III} Ibn Kathīr, *Tafsīr al-Qor'ān al-'azīm*, 3:397.

^{IV} At-Tōnisī, *At-Tahrīr wat-tanwīr*, 8:57.

^V At-Tōnisī, *At-Tahrīr wat-tanwīr*, 8:61.

^{VI} Koranen 7:22.

^{VII} Aṭ-Ṭabarī, *Jāmi' al-bayān fī ta'wīl al-Qor'ān*, 12:354.

^{VIII} At-Tōnisī, *At-Tahrīr wat-tanwīr*, 8:62.

^{IX} Aṭ-Ṭabarī, *Jāmi' al-bayān fī ta'wīl al-Qor'ān*, 12:356.

^X Louis Ma'lōf, *Al-Monjid* (Lahore: Kahzīnah 'ilm o adab), 613.

Ifølge islamsk terminologi betyr *maghfira* fra Gud at Han bevarer tjeneren mot at pinen skal ta ham fatt.^I

Tawbah er å snu seg / vende seg bort. Ifølge islamsk terminologi er det å vende seg bort fra ulydighet og rette seg mot lydighet.^{II}

Det er en stor lekse i denne angeren, og det er å erkjenne sin feil før man ber om tilgivelse.

2. Gud har erklært Seg selv som den mest Tilgivende overfor den som angreir og tror og lever rettskaffent.^{III} Med andre ord er det ikke nok å angre, man må vende om og velge den rette vei.

Jorden blir skjebnebestemt som et sted å bo på

Herren befalte dem å stige ned fra paradiset til jorden. Mennesker skulle være hverandres fiender på den, og den ble bestemt som deres bosted for en fastsatt tid, og det var der de skulle nyte livet til tiden tok slutt.^{IV}

1. Satans hensikt og mål var ikke å ta profeten Adam ﷺ og Eva ءوٰة ut fra paradiset, men å få profeten Adam ﷺ til å falle fra sin høye status og få ham drevet bort fra Herrens nåde. Det sies at visdommen bak å ta profeten Adam ﷺ ut av paradiset var å bygge jorden ved å befolke den. Å sende profeten Adam ﷺ ut av paradiset var ikke å straffe ham, men å vise at Gud godtok hans anger.^V

Konklusjon

Studien har kastet lys over kjente fakta om denne historien, ifølge Koranen og *sonnah*. Historiens første vendepunkt er da alle blir befalt å knele med ansiktet ned i respekt for profeten Adam ﷺ. Gud ga profeten Adam ﷺ og Eva ءوٰة tillatelse til å leve fritt i paradiset, men de skulle ikke gå nær det forbudte treet. Satan var full av misunnelse og derfor bedro han dem. Han beviste at han er menneskenes soleklare fiende.

Historien klargjør skillet mellom de rettskafne og de ondsinnede. Satan begikk feil basert på sitt hovmod, mens profeten Adam ﷺ gjorde en glemsomhetsfeil basert på sin uskyld. Satan valgte å være Gud ulydig, mens profeten Adam ﷺ ble lurt til glemsomhetsfeilen. Satan kranget med Gud den gang han ble spurt av Herren, men profeten Adam ﷺ innså med det samme at han trengte å be Herren om tilgivelse.

Denne historien er sannheten gitt til menneskene av deres Herre: Lær å være ydmyk som Adam, og vær ikke hovmodig som Satan.

Hovedpoenget i denne historien er at mennesker gjør feil, men Herrens nådes dør står alltid åpen.

^I Al-Hosayn ibn Moḥammad Ar-Rāghib Al-Iṣfahānī, *Al-Mofradāt fī gharīb al-Qorʿān* (Beirut: Dār-ol-maʿrifah), 362.

^{II} Ibn Manzōr al-Ifrīqī, *Lisān-ol-ʿArab* (Beirut: Dār Ṣādir, 1993), 1:233.

^{III} Koranen 20:82.

^{IV} Koranen 7:24.

^V Al-Qortobī, *Al-Jāmiʿ li aḥkām al-Qorʿān*, 1:312–313.

Litteraturliste

Al-Ifriqī, Ibn Manzōr. *Lisān-ol-‘Arab*. 15 bd. Beirut: Dār Şādir, 1993.

Al-Işfahānī, Al-Hosayn ibn Moḥammad Ar-Rāghib. *Al-Mofradāt fī gharīb al-Qor’ān*. Beirut: Dār-ol-ma‘rifah.

Al-Qortobī, Moḥammad ibn Aḥmad. *Al-Jāmi‘ li aḥkām al-Qor’ān*. 20 bd. 2. utg. Kairo: Dār al-kotob al-mişriyyah, 1964.

Aṭ-Ṭabarī, Moḥammad ibn Jarīr. *Jāmi‘ al-bayān fī ta’wīl al-Qor’ān*. 24 bd. Beirut: Mo’assasah ar-risālah, 2000.

At-Tōnisī, Moḥammad aṭ-Ṭāhir ibn Moḥammad. *At-Taḥrīr wat-tanwīr*. 30 bd. Tunis: Ad-Dār at-Tōnisiyyah lin-nashr, 1984.

Ibn Kathīr, Ismā‘īl ibn ‘Omar. *Tafsīr al-Qor’ān al-‘azīm*. 8 bd. 2. utg. Riyadh: Dār ṭaybah lin-nashr wat-tauzī‘, 1999.

Ma‘lōf, Louis. *Al-Monjid*. Lahore: Kahzīnah ‘ilm o adab.

Ṭanṭāwī, Moḥammad Sayyid. *At-tafsīr al-wasīṭ lil-Qor’ān al-karīm*. 15 bd. Kairo: Dār nahḍah Mişr liṭ-ṭibā‘ah wan-nashr wat-tauzī‘, 1997.